

Дар'я ОВЧАРЕНКО

студентка 4 курсу Державного

університету економіки і технологій

ФРАНЦУЗЬКО-УКРАЇНСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПРОТЯГОМ ВІЙНИ: ІНФОРМАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

На сьогоднішній день в умовах сучасної глобалізації та постійних змін світового господарства, зовнішньоекономічна діяльність стає одним із базових чинників розвитку національної економіки України. Розширення співпраці з розвиненими європейськими державами, серед яких Франція відіграє ключову роль, дозволяє прискорити науково-технічний прогрес, впровадити сучасні технології та забезпечити вирішення актуальних проблем, зокрема у сфері екологічної безпеки та кліматичної адаптації. Критично важливими для України є пошук методів вирішення проблем торговельно-економічного співробітництва та розробка стратегій, що допоможуть адаптувати зовнішньоекономічну діяльність до вимог воєнного часу та стандартів «зеленого» курсу ЄС [1].

Грунтовний аналіз українсько-французьких економічних відносин у передвоєнний період надано у статті Рахмана М.С. і Моревої М.Ю., розроблено рекомендації для покращення стану зовнішньоекономічної діяльності України [2]. Однак, воєнна агресія в Україну з боку Росії внесла свої зміни в організацію співробітництва наших держав. Отже, актуальність даної теми обумовлена необхідністю розглянути українсько-французькі економічні відносини крізь призму нагальних історичних подій, проаналізувати їх та визначити шляхи покращення стану зовнішньоекономічної діяльності України.

Об'єктом нашого дослідження виступили українсько-французькі економічні відносини, предметом – інформаційний аспект економічного партнерства. Мета дослідження – визначити переваги економічного партнерства двох країн та вивчити його перспективи для виходу економіки України з воєнного стану та активної участі держави у розбудові «зеленої» економіки.

Історія українсько-французьких відносин – це шлях від старої системи, спрямованої переважно на експорт сировини, і спроба побудови постійних торговельних зв'язків в умовах глобального ринку. До 2019 року спостерігалася стабільна тенденція зростання обсягів торгівлі товарами та послугами, проте пандемія коронавірусу та подальша воєнна агресія внесли значні зміни в структурі процесу. Франція залишається важливим і надійним партнером, хоча різниця в стандартах якості продукції та екологічних нормах часто стає бар'єром для українських експортерів, через що Франція посідала 14 місце серед імпортерів українських товарів з країн ЄС [3, 4].

Варто зауважити, що сучасна співпраця відбувається в умовах глобальної геоекономічної фрагментації. Війна спричинила зміну ланцюгів постачання, де

Україна розглядається Францією як стратегічний партнер у межах політики friend-shoring (співпраця з дружніми країнами). Це створює передумови для переходу від сировинної моделі до включення України у високотехнологічні європейські виробничі цикли [5].

Роблячи аналіз економічного партнерства, слід звернути увагу на те, що в торговельних відносинах імпорт із Франції традиційно переважає над українським експортом. У період активних бойових дій основними статтями нашого експорту були жири та олії (19,7%), залишки харчової промисловості (18,3%) та насіння олійних рослин (17,4%). У той же час французький імпорт до України складався здебільшого з продукції високої доданої вартості: хімічних товарів (16,5%), фармацевтики (13,4%) та засобів наземного транспорту (12,7%) [3]. Під час воєнної агресії ця нерівновага посилюється через ускладнення у логістиці та зміні пріоритетів споживання, що потребує впровадження чітких стратегій інформаційної та економічної стабілізації [4].

В умовах війни економічне партнерство вимагає більш детальної уваги до інформаційного аспекту, а саме надання технічної підтримки для розвитку бізнесів, залучення грантів для малих підприємств та отримання технологічної допомоги. В умовах глобальної геоекономічної фрагментації, коли світові ринки розділяються на блоки, інформаційна підтримка має зосереджуватися на інтеграції України в європейські ланцюги постачання через стратегію friend-shoring. Ключовим вектором такої інтеграції є синхронізація українського бізнесу з вимогами European Green Deal. Це передбачає не лише декарбонізацію виробництва, а й детальне інформування експортерів щодо механізмів вуглецевого коригування імпорту (CBAM), що дозволить уникнути нових торговельних бар'єрів та забезпечити відповідність продукції екологічним стандартам ЄС [1, 5].

В результаті проведеного SWOT-аналізу можна бачити, що сильними сторонами співпраці є рух капіталу та зростання якості продукції, і вони, водночас, стикаються з важливими загрозами – економічної залежності та ризиком обмеження експорту на традиційні ринки, а також загрозою перенесення в Україну екологічно небезпечних виробництв [3, 5]. До переліку критичних загроз також слід віднести «екологічний протекціонізм» та складність адаптації вітчизняних підприємств до вуглецевих податків ЄС [1]. Використання методів прогнозування показує, що, незважаючи на кризу, є можливість поступово збільшувати співпрацю. Але це може статися лише за умов подолання основних ризиків та забезпечення стабільного попиту на міжнародних ринках та створення спільних підприємств із закритим циклом виробництва, що відповідатимуть кліматичним цілям ЄС до 2050 року [4, 5].

Для того, щоб покращити стан зовнішньоекономічної діяльності України, важливо зосередити увагу на кількох основних напрямках. По-перше, впровадити

більш спрощену нормативно-правову базу для бізнесу та підвищити конкурентоспроможність вітчизняної продукції завдяки ініціативам, що відповідають кліматичним цілям ЄС. По-друге, важливим фактором є перехід від експорту сировини до виробництва продукції з повним циклом, що дозволить закріпитися на нових цільових ринках та мінімізувати екологічні ризики. Не менш важливими є підвищення інтеграції у світову економіку, підготовка різноманітних фахівців з маркетингу та менеджменту, а також посилення державної підтримки в експортній діяльності, що забезпечить стабільний економічний розвиток держави в умовах воєнного стану та глобальних екологічних викликів. Партнерство з такою сильною економічною державою, якою є Франція, призвано підвищити стан економіки України, а притоки інвестувань в українську економіку мають відкрити для нашої держави нові можливості відновлення та розвитку.

Список використаних джерел:

1. *European Commission. The European Green Deal: Transforming the EU's economy for a sustainable future.* URL: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en.
2. Рахман М. С., Морева М. Ю. Дослідження економічних відносин України з Францією. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 33. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-24>.
3. Державна служба статистики України. *Зовнішньоекономічна діяльність України: статистичний збірник*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Посольства Франції в Україні. *Економічне співробітництво та гуманітарна допомога в умовах воєнного стану*. URL: <https://ua.ambafrance.org/>.
5. Міністерство економіки України. *Україна та Франція поглиблюють економічне співробітництво: основні напрями*. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/e6684b3f-beba-44d4-8a86-fccee498e8d7>.